

Σύσκεψη για το προσφυγικό. Τελικά είχε δίκιο ο Λεβέντης;

Από τα στοιχεία και τις εκτιμήσεις του ΟΗΕ και του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης (ΔΟΜ) προκύπτει ότι μέσα στο 2016 περισσότεροι από 125,000 μετανάστες και πρόσφυγες έφτασαν ήδη στην Ελλάδα μέσω θαλάσσης με μια μακάβρια αναλογία πνιγμού, περίπου 1:330. Από αυτούς που κατάφεραν να διασχίσουν το Αιγαίο, περισσότεροι από 33,000 βρίσκονται σήμερα εγκλωβισμένοι στην χώρα.

Με τον σημερινό ρυθμό εισροών και της μηδαμινής διέλευσης μέσω των κλειστών συνόρων, μέχρι τέλος Μαρτίου, οι εγκλωβισμένοι στην χώρα μπορεί να υπερβούν τις 100,000. Και εφόσον συνεχιστεί η κατάσταση να καταφεύγουν οι περισσότεροι στα σύνορα, μιλάμε για ένα ιδιαίτερα επικίνδυνο σενάριο.

Είναι δύσκολο να υπάρξει βιώσιμη λύση στο πρόβλημα αν δεν συνεργαστεί η Τουρκία και δεν γίνει πανευρωπαϊκά αποδεκτή μια αναλογικότητα στην προώθηση των προσφύγων. Ωστόσο αυτά τα δύο ενδεχόμενα φαίνονται λιγότερο πιθανά ή στην καλύτερη περίπτωση ασταθή και ευμετάβλητα από τη μία ημέρα στην άλλη.

Από την άλλη, κάθε σύγκριση με την περίοδο της δεκαετίας του 1990 είναι μάλλον άστοχη τόσο στην ποσοτική της δυναμική, όσο και στα ποιοτικά της

χαρακτηριστικά. Υπάρχουν, μεταξύ άλλων, τέσσερεις σημαντικές διαφορές σε σχέση με τότε:

(1) Η οικονομική κρίση, που στην χώρα μας εξακολουθεί να μαίνεται και να βαθαίνει, προς το παρόν πολιτικά και κοινωνικά ανεξέλεγκτη.

(2) Ο παράγοντας της τρομοκρατικής απειλής που σήμερα σχετίζεται άμεσα με το ISIS και τους τζιχαντιστές.

(3) Η εντυπωσιακή άνοδος της ακροδεξιάς στην Ευρώπη, που πλέον φαίνεται να επηρεάζει αν όχι να καθορίζει πολιτικές και εθνικές συμπεριφορές και στάσεις.

(4) Η χαλάρωση της συνοχής της ΕΕ και της ευρωζώνης σε τόσο κρίσιμα επίπεδα, που ένα Brexit ή ένα Grexit δεν θα αποτελούσαν παρά δύο προαναγγελθέντα συμβάντα.

Αυτό που συμβαίνει σήμερα δείχνει ότι τα τελευταία χρόνια, η Ευρώπη, υπό την καθοδήγηση της Γερμανίας, ζούσε προοδευτικά την μετάβασή της προς την συρρίκνωση, την περιχαράκωση και την οπισθοδρόμηση. Με το προσφυγικό έπεσαν οι μάσκες.

Και εμείς σταθήκαμε το πειραματικό μοντέλο για αυτόν τον επελαύνοντα συντηρητισμό. Μετά τα capital controls έρχονται τα border controls και η σχέση μας με αυτήν την «αγνώριστη» Ευρώπη βαίνει υποχρεωτικά προς επαναπροσδιορισμό.

Στη νέα μεγάλη εικόνα που διαμορφώνεται σήμερα υπό τη σκιά του προσφυγικού-μεταναστευτικού στην Ευρώπη και την χώρα μας τα μόνα σίγουρα είναι η αβεβαιότητα και η επικινδυνότητα.

Και δεν θα λέγαμε αύριο κάποιον προφήτη αν σήμερα προέβλεπε μια μεγάλη κοινωνική αναταραχή με αφορμή τους πρόσφυγες και τους μετανάστες σε συνδυασμό με την προϊούσα φτωχοποίηση της πλειονότητας του ελληνικού πληθυσμού ή ακόμη και ένα προβοκατόρικο τρομοκρατικό κτύπημα στην ενδοχώρα ή τα σύνορα.

Θα λέγαμε, όμως, ανίκανους και μοιραίους εκείνους που σήμερα καλλιεργούν την εφησύχηση και δεν οργανώνουν τάχιστα και αποτελεσματικά όρους και θεσμούς ασφάλειας και αξιοπρέπειας τόσο για τους πρόσφυγες και τους μετανάστες όσο

και για τους πολίτες μιας χώρας, που οι «εταίροι» της επιδεικτικά την εγκαταλείπουν αν όχι την θυσιάζουν για την δική τους ασφάλεια.

Ο ανθρωπισμός εκτός από ιδέα και αναγκαιότητα πρέπει να έχει σαφές περιεχόμενο, πραγματικούς αποδέκτες, μετρήσιμο αποτέλεσμα και να ασκείται με απόλυτη διαφάνεια, χωρίς άλλες σκοπιμότητες και υστεροβουλίες.

Στην πραγματικότητα μιλάμε για δύο ανθρωπιστικές κρίσεις, μία σαφώς μεγαλύτερη που αντιμετωπίζουν οι πολεμικοί πρόσφυγες, αλλά και μία που αντιμετωπίζει σχεδόν ο ένας στους δύο Έλληνες επί έξι χρόνια. Και στην δυναμική τους μιλάμε για δύο κρίσεις σε Μία.

Είχε λοιπόν δίκιο χθες ο κ. Λεβέντης, που ήθελε να συνδυαστεί η κουβέντα για το προσφυγικό με το οικονομικό και επιπλέον να προσεγγιστεί και μια άλλη πολιτική λύση για την συνολική διαχείριση αυτού του δυνητικά «γόρδιου δεσμού».

Αν συνεχιστεί το κλείσιμο των συνόρων, τότε στον ορίζοντα διαγράφεται σοβαρή πιθανότητα να υποβαθμιστούμε σε «failed state» των Βαλκανίων. Και για να γίνει αυτό δεν χρειάζεται να κλείσει και η Γερμανία τα δικά της σύνορα, όπως υποστήριξε ο Σόιμπλε.

Το ατύχημα της χώρας είναι ότι το Μαξίμου βρίθει από μοιραίους πολιτικούς – και όχι μόνο τώρα. Οκτώ ώρες έκαναν χθες οι πέντε από τους επτά πολιτικούς αρχηγούς για να καταλήξουν άτολμα και με μικροκομματικό γραφικό χαρακτήρα σε κάποια αυτονόητα.

Το θέμα, έστω και τώρα, είναι τι μπορούν να κάνουν στην πράξη πέρα από τις διαπιστώσεις και εκτός από το να περιμένουν Τούρκους και Ευρωπαίους να αποφασίσουν και πολύ περισσότερο να πράξουν το ευκταίο αλλά λιγότερο πιθανό.

[Δ. Τρικεριώτης](#), Twitter: [@BlogGnathion](#)